

ŠkodaAuto Vysoká škola

Reálná konvergence a fiskální aritmetika v zemích SVE

Stanislav Šaroch

ŠkodaAuto Vysoká škola

Co víme:

a) Dochází k reálné konvergenci

b) Maastrichtská kritéria byla formulována (na základě určité ekonomické logiky) pro jinou skupinu zemí a v jiném čase

c) Maastrichtské kurzové kritérium a kritérium inflace mohou naplňovat podmínku tzv. přístupu neslučitelnosti tří prvků („impossible trinity“)

ŠkodaAuto Vysoká škola

d) Dlouhodobá snaha udržovat nízkou míru inflace a zároveň fixovat nominální měnový kurz může zbytečně brzdit konvergenční proces

e) Přijetí eura zeměmi SVE je především otázkou politického rozhodnutí, jak na straně EU, tak na straně národních vlád

ŠkodaAuto Vysoká škola

O čem bude diskuse:

a) Jak je konvergence rychlá?

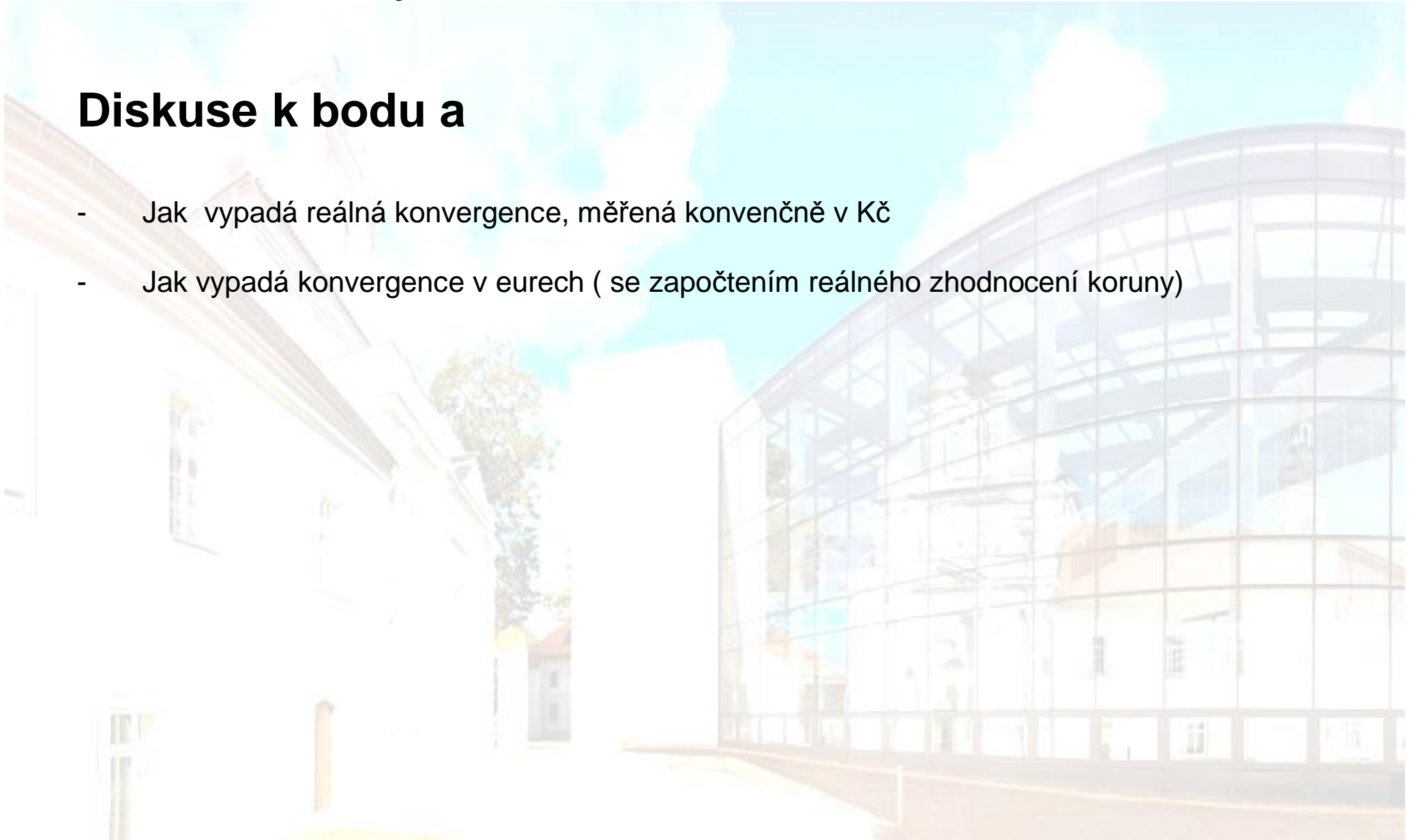
b) Co nám říká aplikace původní logiky fiskální části maastichstkých kriterií na paramentry zemí SVE

ŠkodaAuto Vysoká škola

Diskuse k bodu a

- Jak vypadá reálná konvergence, měřená konvenčně v Kč
- Jak vypadá konvergence v eurech (se započtením reálného zhodnocení koruny)

ŠkodaAuto Vysoká škola

Chart 2 Comparison of the convergence processes in NMS-8

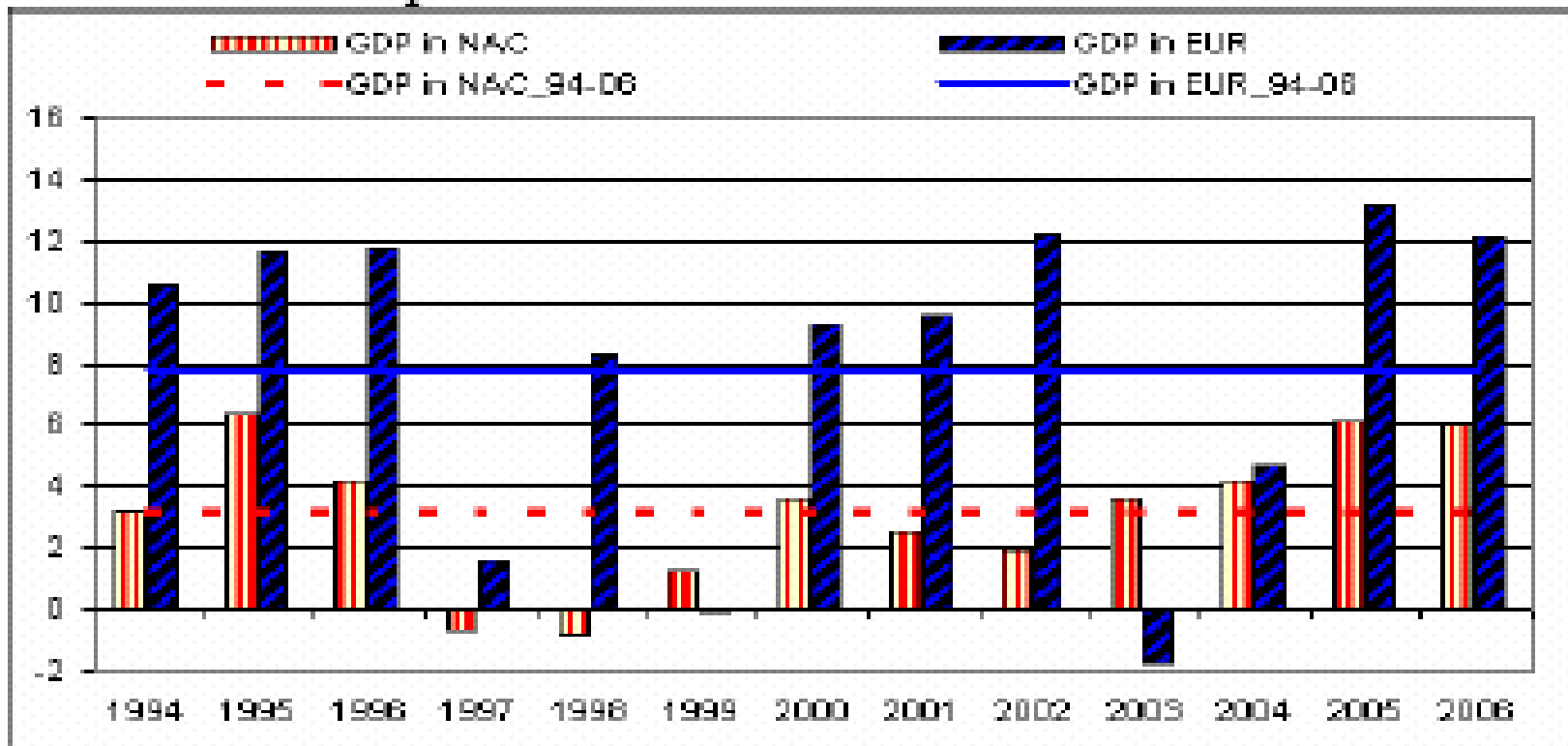
Average growth rate in 1994-2006	CZ	SK	HU	PL	LIT	LAT	EST	SLV
GDP growth rate in NAC	3,2	4,6	3,8	4,5	4,5	6,2	6,0	4,0
Inflation	5,1	7,5	11,7	10,2	11,0	9,1	10,8	8,0
NAC/EUR	33,3	40,2	223,5	3,8	4,0	0,6	15,6	200,9
Nominal appreciation	1,4	-0,3	-6,7	-4,6	3,0	1,0	-0,1	-4,5
Inflation in EU-12	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Inflation differential	3,0	5,4	9,5	8,1	8,8	6,9	8,6	5,9
Real appreciation	4,5	5,1	2,2	3,1	12,1	8,0	8,5	1,2
GDP growth rate in EUR	7,8	10,0	6,1	7,8	17,1	14,7	15,0	5,2
GDP difference in NAC vs. EUR	-4,7	-5,4	-2,3	-3,3	-12,6	-8,5	-9,0	-1,2
GDP growth rate differential in NAC vs. EU 12	1,2	2,6	1,9	2,6	2,6	4,2	4,0	2,1
GDP growth rate differential in EUR vs. EU 12	5,9	8,0	4,2	5,8	15,2	12,7	13,0	3,3

Source: Eurostat, IMF, OECD. Author's calculation.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Figure 1: Czech Republic

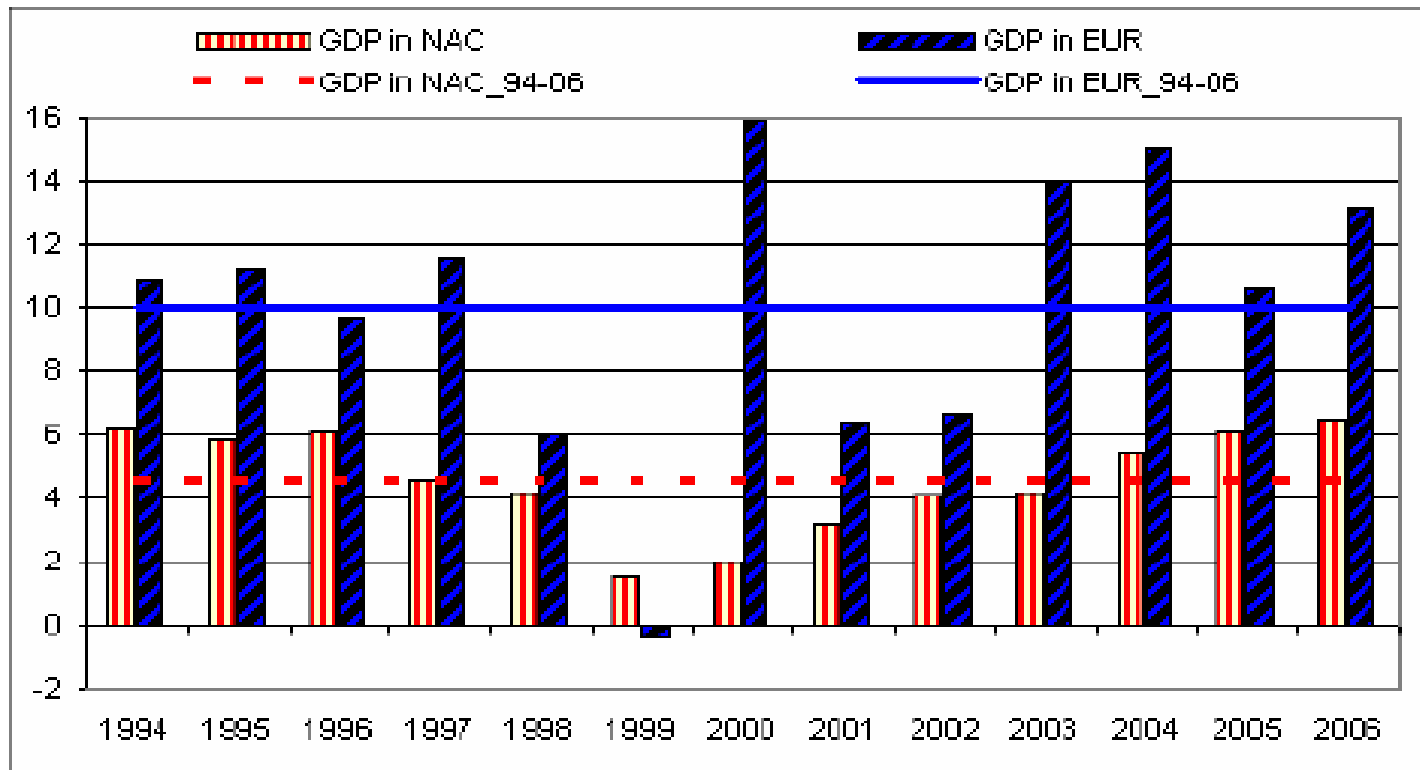

Source: Eurostat, IMF. Author's calculation.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Figure 5: Slovakia

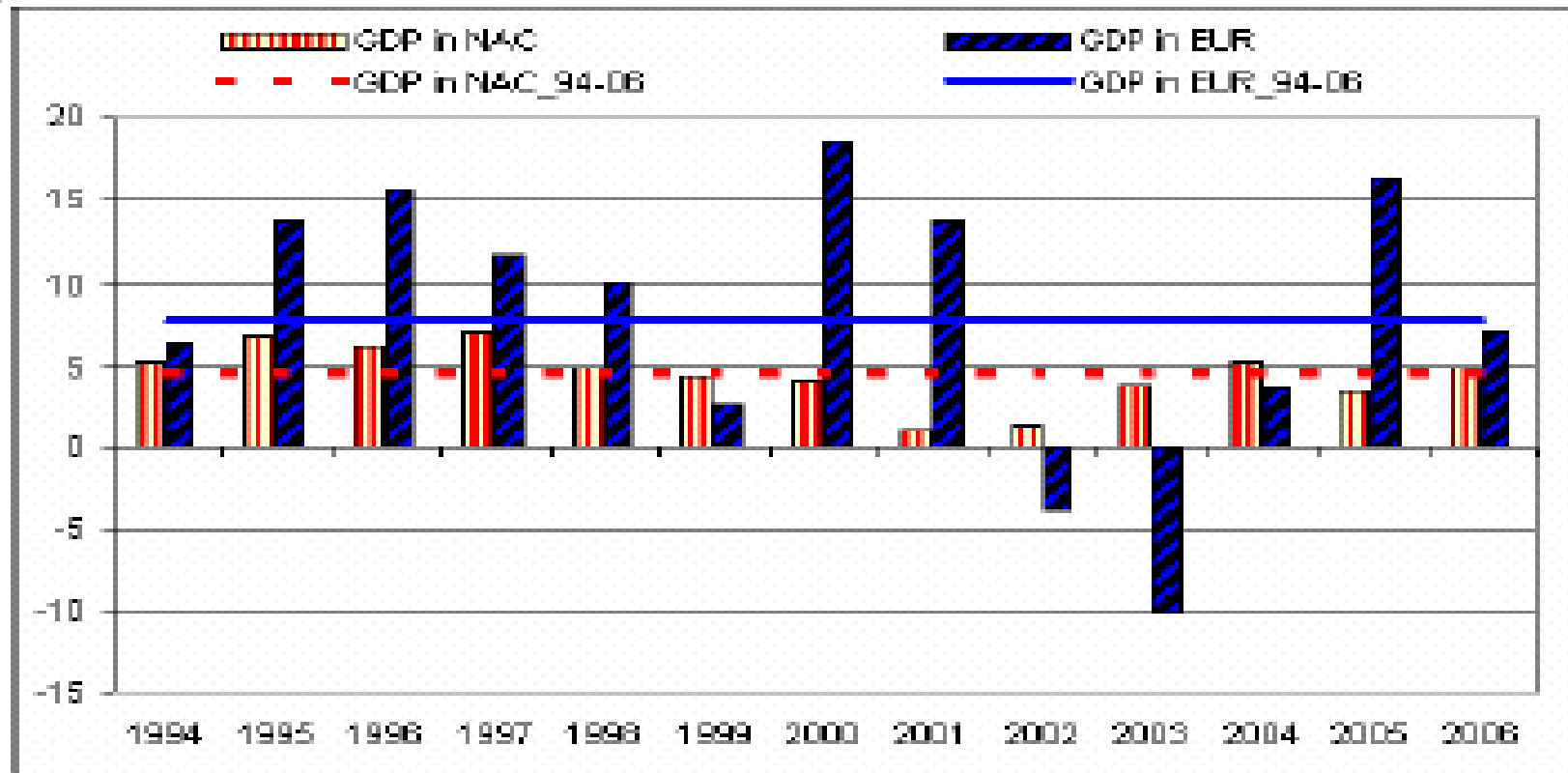

Data source: Eurostat, IMF.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Figure 7: Poland

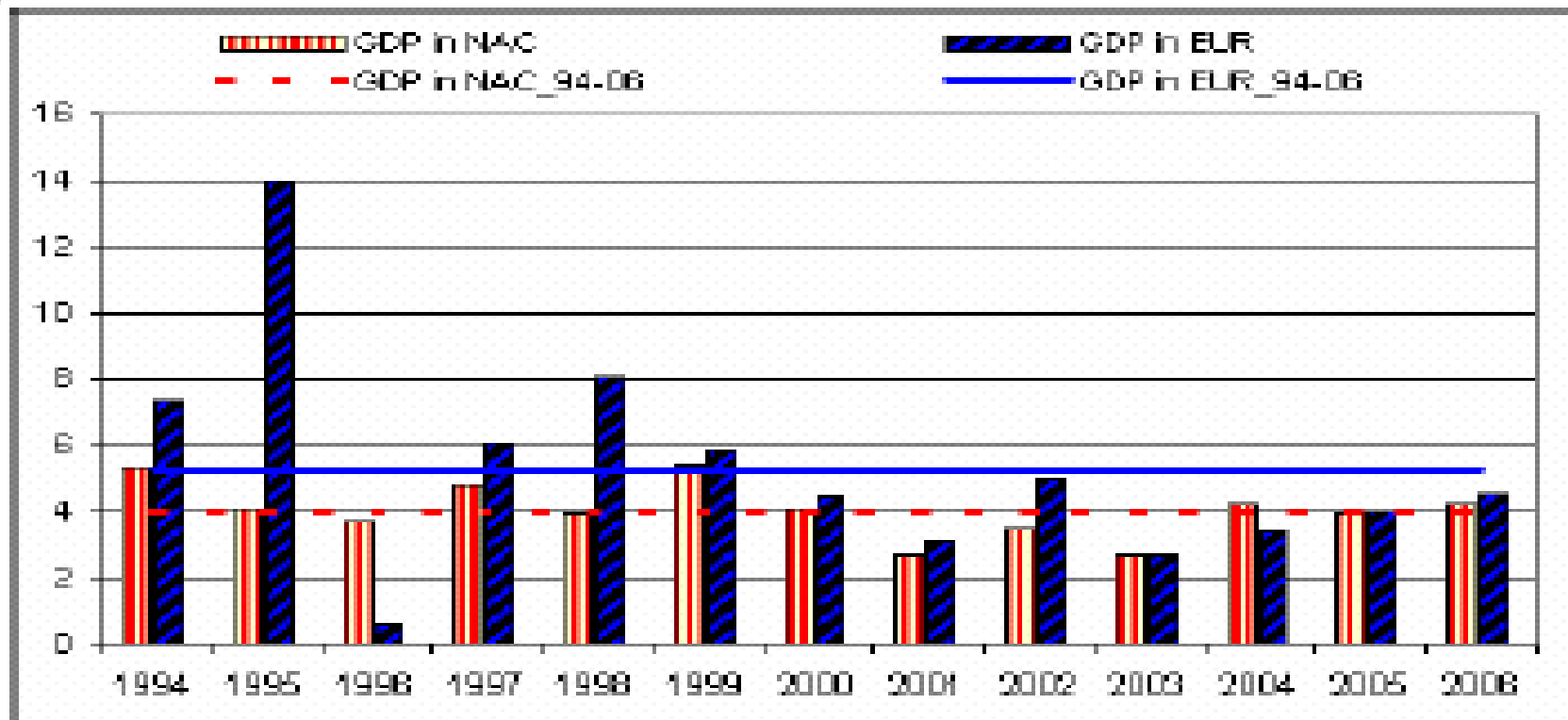

Source: Eurostat, IMF. Author's calculation.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Figure 8: Slovenia

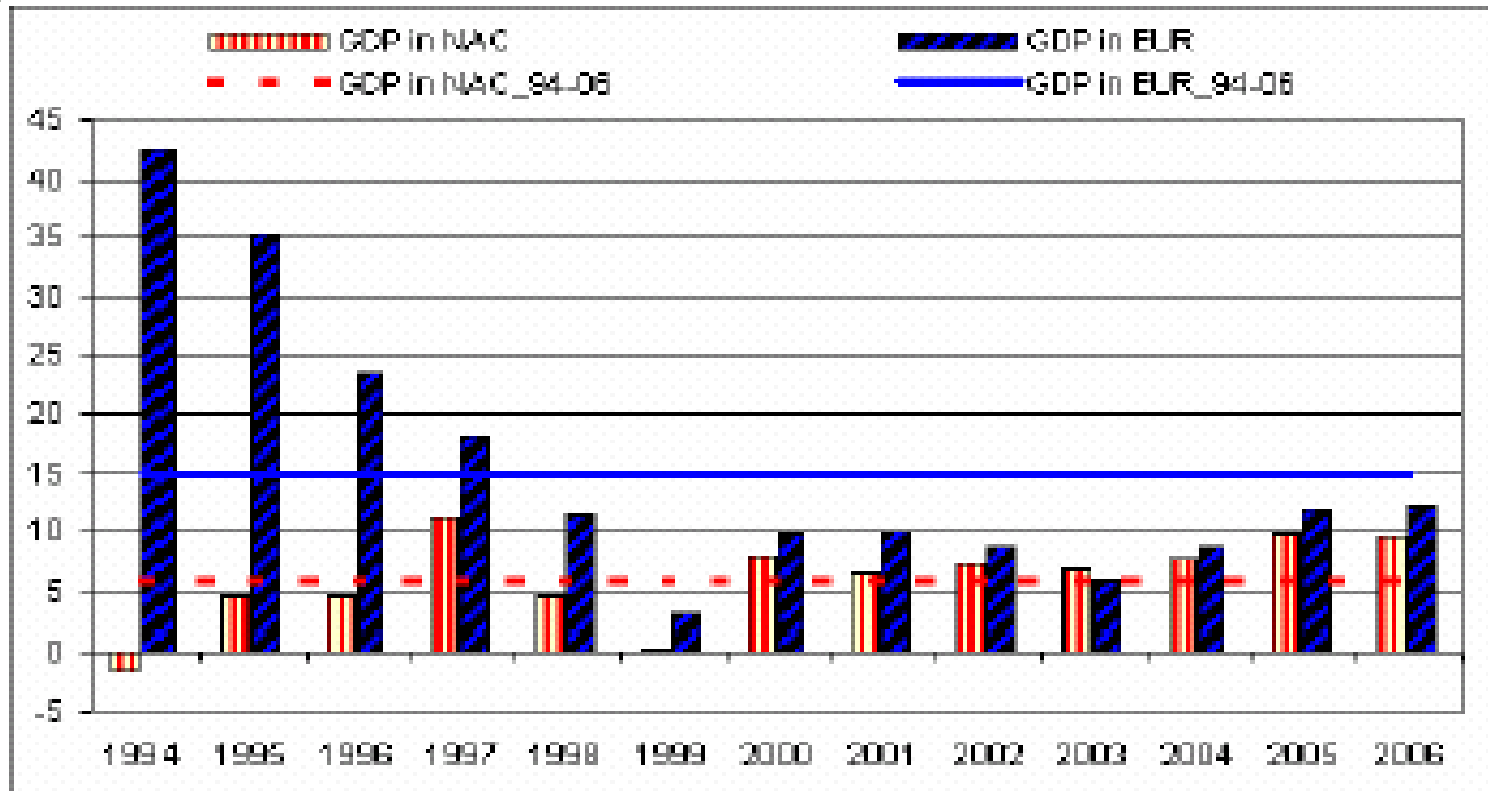

Source: Eurostat, IMF. Author's calculation.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Figure 2 Estonia

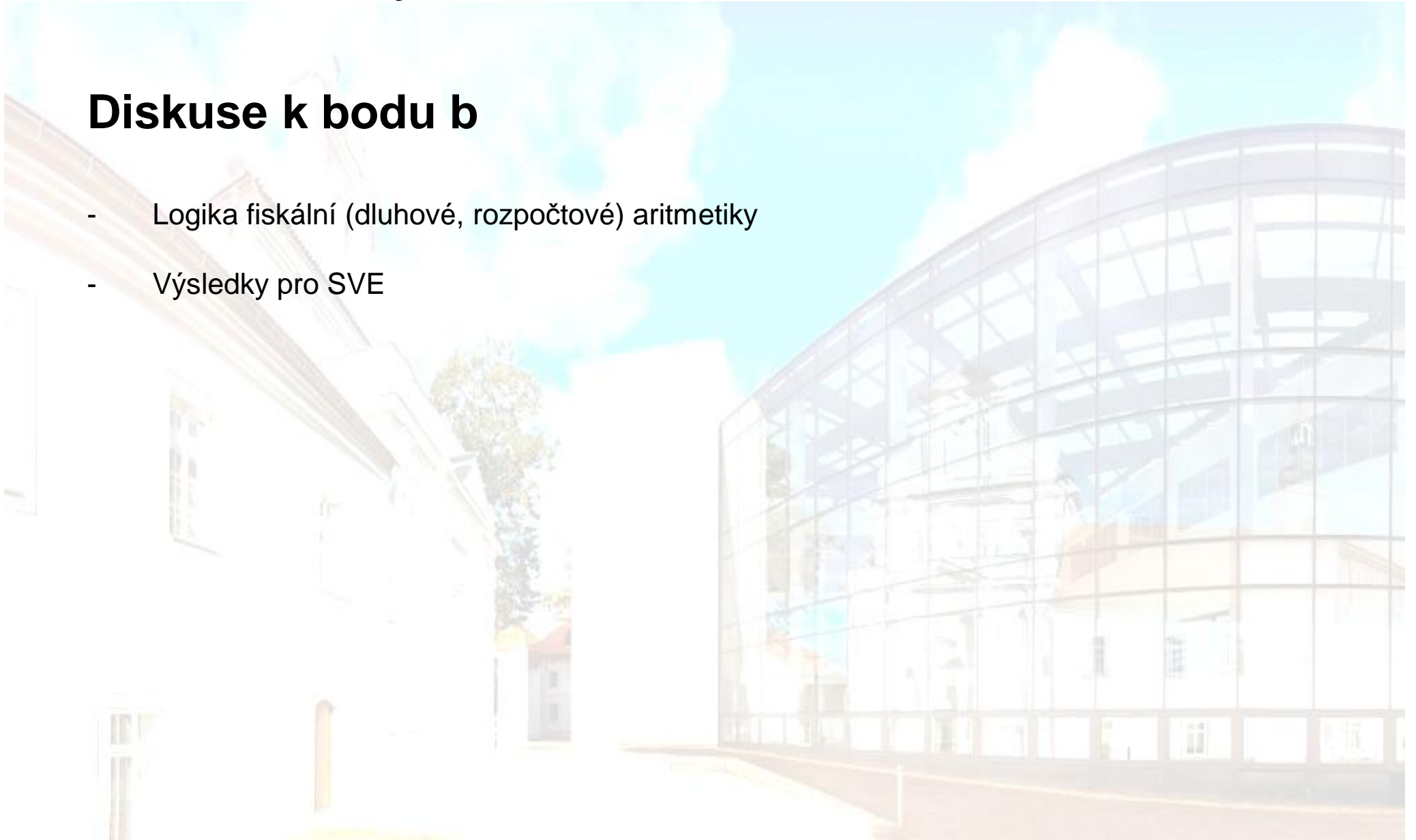
Source: Eurostat, IMF. Author's calculation.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Diskuse k bodu b

- Logika fiskální (dluhové, rozpočtové) aritmetiky
- Výsledky pro SVE

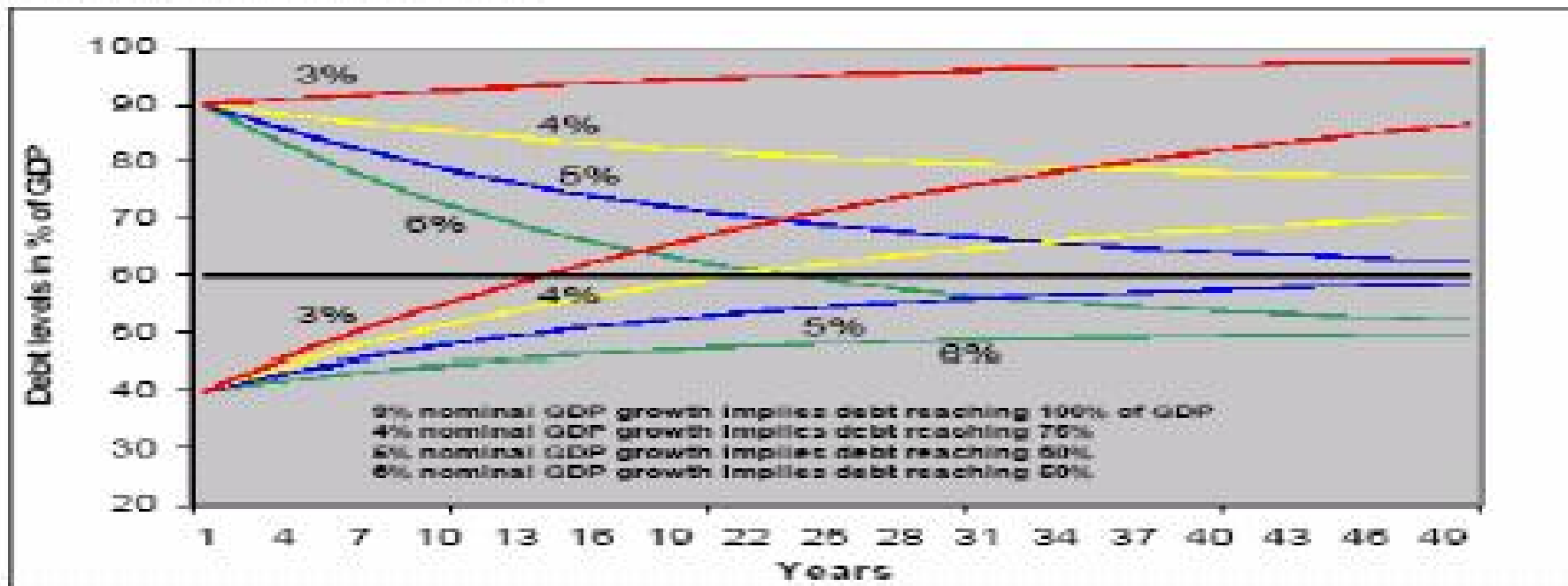

ŠkodaAuto Vysoká škola

Co nám říkají o rozpočtové aritmetice analýzy EK?

Figure 9: Debt development, presupposing 3% deficit of public finance – depending on various GDP growth rates

Source: Deroose, Langedijk (2005)

ŠkodaAuto Vysoká škola

Fiskální kritéria byla konstruována pro EU 12 na začátku 90 let – rozpočtový deficit vůči HDP může být tím vyšší, čím je:

- 1) Vyšší míra růstu nominálního HDP (reálný, inflace)**
- 2) Čím nižší jsou úrokové sazby**
- 3) Pokud použijeme ve fiskální aritmetice průměrné tempo růstu jednotlivých SVE za léta 1994 – 2006, zjistíme, že:**
 - a) Při deficitech okolo 3% HDP budou veřejné dluhy těchto zemí konvergovat k úrovni 40% a méně% HDP**
 - b) Pro konvergenci k úrovni dluhu 60% HDP „stačí“ nominální deficity přes 4% (a více) ročně**

ŠkodaAuto Vysoká škola

Table 3: Required deficit for steady-state debt level at 60 % of GDP

	y_N as in 1996-2006	Required <i>nb</i>	y_N as in 2001-2006	Required <i>nb</i>	$y_N = 7\%$	Required <i>nb</i>
Czech Republic	7,4%	-4,4%	6,6%	-3,9%	7,0%	-4,2%
Slovakia	9,8%	-5,9%	9,7%	-5,8%	7,0%	-4,2%
Hungary	14,0%	-8,4%	9,8%	-5,9%	7,0%	-4,2%
Poland	10,9%	-6,5%	5,9%	-3,5%	7,0%	-4,2%
Lithuania	11,0%	-6,6%	10,2%	-6,1%	7,0%	-4,2%
Latvia	14,2%	-8,5%	15,5%	-9,3%	7,0%	-4,2%
Estonia	15,2%	-9,1%	13,5%	-8,1%	7,0%	-4,2%
Slovenia	10,4%	-6,2%	8,8%	-5,3%	7,0%	-4,2%

Data source: Eurostat.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Table 4: Required deficit for steady-state debt level at 40 % of GDP

	y_N as in 1996-2006	Required <i>nb</i>	y_N as in 2001-2006	Required <i>nb</i>	$y_N = 7\%$	Required <i>nb</i>
Czech Republic	7,4%	-2,9%	6,6%	-2,6%	7,0%	-2,8%
Slovakia	9,8%	-3,9%	9,7%	-3,9%	7,0%	-2,8%
Hungary	14,0%	-5,6%	9,8%	-3,9%	7,0%	-2,8%
Poland	10,9%	-4,4%	5,9%	-2,4%	7,0%	-2,8%
Lithuania	11,0%	-4,4%	10,2%	-4,1%	7,0%	-2,8%
Latvia	14,2%	-5,7%	15,5%	-6,2%	7,0%	-2,8%
Estonia	15,2%	-6,1%	13,5%	-5,4%	7,0%	-2,8%
Slovenia	10,4%	-4,2%	8,8%	-3,5%	7,0%	-2,8%

Data source: Eurostat.

ŠkodaAuto Vysoká škola

Děkuji za pozornost

saroch@is.savs.cz

